

PROGRAM DELA ZA LETO 2026

Pripravila: Anka Rogina

Maribor, marec 2026

1. Uvod

Spletni portal slovenskih splošnih knjižnic **Knjižnice.si** (<https://www.knjiznice.si/>) je nastal v okviru delovanja osrednjih območnih knjižnic (OOK) in v okviru Združenja splošnih knjižnic (ZSK).

V letih 2013 in 2014 je bila v okviru delovanja OOK izvedena vrsta delavnic na temo strategije OOK do leta 2020. Udeleženci delavnic so kot ključna razvojna področja prepoznali sodelovanje in delovanje knjižnic v e-okolju. Iz tako izražene potrebe po okrepitevi komunikacij med splošnimi knjižnicami, po izmenjavi uspešnih projektov in znanj, po boljši preglednosti in dostopnosti e-virov in e-storitev v slovenskih splošnih knjižnicah, po boljši informiranosti o delovanju splošnih knjižnic in iz potrebe, da se splošne knjižnice bolj organizirano predstavijo tudi v e-okolju, je zrasla pobuda za vzpostavitev skupnega portala slovenskih splošnih knjižnic.

Projekt so v letu 2017 v okviru delovanja OOK začele izvajati Mestna knjižnica Ljubljana, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Osrednja knjižnica Celje in Mariborska knjižnica. V projekt je bil, glede na smiselno vsebinsko celoto, vključen tudi v letu 2016 začetni projekt priprave navodil za vzpostavitev dinamičnih spletnih strani splošnih knjižnic. V letih 2018 in 2019 je delovna skupina delovala v okviru Združenja splošnih knjižnic. Portal je bil ob finančni podpori Ministrstva za kulturo in v okviru Združenja splošnih knjižnic javno objavljen 20. novembra 2019, v okviru nacionalne prireditve ob Dnevu splošnih knjižnic.

Portal upravlja Mariborska knjižnica v sodelovanju z Združenjem splošnih knjižnic in osrednjimi območnimi knjižnicami. Za vsebino in razvoj portala skrbi uredniški odbor.

2. Poslanstvo in cilji

Portal **Knjižnice.si** na enem mestu združuje vse pomembne informacije o dejavnostih slovenskih splošnih knjižnic. Namen portala je nuditi celovite informacije o delovanju slovenskega splošnega knjižničarstva najširši domači in tuji javnosti:

- **uporabnikom knjižnic** in najširši javnosti predstaviti vsebine in storitve, ki jih knjižnice ponujajo
- **strokovni javnosti** olajšati dostop do strokovnih informacij, podpirati profesionalno delovanje in čim bolj enakomeren razvoj slovenskega knjižničarstva
- **zainteresirani javnosti** na enem mestu ponuditi celovite informacije o slovenskem knjižničnem sistemu, njegovi organiziranosti in financiranju.

Cilji portala **Knjižnice.si** so:

- Uporabnikom knjižnic in najširši javnosti ponuditi izčrpne in zmeraj aktualne informacije o mreži splošnih knjižnic v Sloveniji, o storitvah in gradivu, ki jih splošne knjižnice ponujajo ter o načinih dostopa do knjižničnih storitev.
- Promovirati digitalne vsebine knjižnic kot podporo izobraževanju, vseživljenjskemu učenju, izrabi prostega časa ter kot lažji dostop do knjižničnih vsebin vsem, ki iz različnih razlogov ne morejo v knjižnico.
- Podpirati profesionalno delovanje in razvoj slovenskega knjižničarstva z izborom strokovne literature, z opozarjanjem na strokovne dogodke, izobraževanja in razpise ter z drugimi strokovnimi informacijami.

- Spodbujati sodelovanje med splošnimi knjižnicami, izmenjavo dobrih praks in sodelovanje z drugimi deležniki na področju knjižničarstva in kulture.
- Omogočati dostop do informacij z enega mesta in zagotavljati visoko kakovost objavljenih vsebin.
- Krepiti pojavnost splošnih knjižnic v virtualnem okolju.
- Z vzdrževanjem in razvijanjem predlog dinamičnih spletnih strani omogočati tudi manjšim splošnim knjižnicam, da se enakovredno predstavijo v virtualnem okolju.
- Prikazati položaj, vlogo in vpliv splošnih knjižnic v družbi skozi delovanje, financiranje in organiziranost slovenskih splošnih knjižnic.
- Prikazati organiziranost in dejavnosti Zdrúženja splošnih knjižnic.
- Promovirati slovensko knjižničarstvo v svetu, tudi z vzpostavitvijo večjezičnih spletnih strani.

3. Upravljanje portala

Za upravljanje in urejanje portala Knjižnice.si od leta 2021 skrbi Mariborska knjižnica. Pravna razmerja med Mariborsko knjižnico in drugimi pogodbenimi partnerji so urejena v Pogodbi o sodelovanju pri upravljanju in urejanju spletnega portala slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si (dalje: Pogodba).

Pogodbeni partnerji so osrednje območne knjižnice (Osrednja knjižnica Celje, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Mestna knjižnica Kranj, Mestna knjižnica Ljubljana, Mariborska knjižnica, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj in Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem) ter Zdrúženje splošnih knjižnic.

V skladu s 5. členom Pogodbe pogodbeni partnerji svojo pravico do nadzora nad upravljanjem, delovanjem in razvojem portala uresničujejo preko Nadzornega sveta. Nadzorni svet sestavljajo direktorji štirih osrednjih območnih knjižnic, ki jih imenuje aktiv direktorjev OOK pri Zdrúženju splošnih knjižnic, in predstavnik Zdrúženja splošnih knjižnic. Člani Nadzornega sveta v mandatu 2025 do 2027 so:

- Maja Vunšek, Mestna knjižnica Kranj
- Irena Škvarč, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica
- Milena Doberšek, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, predsednica Nadzornega sveta
- Luka Blažič, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
- Predsednik Zdrúženja splošnih knjižnic; v času od začetka mandata 24.3.2025 do 31.12.2025 je to bil začasni predsednik ZSK, mag. Matjaž Eržen. Od 1.1.2026 dalje je član Nadzornega sveta predsednik ZSK, mag. Igor Podbrežnik.

Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo dveh let. Nadzorni svet sprejme letni načrt dela in letno poročilo.

Mariborska knjižnica kot upravljavka portala ima s Pogodbo opredeljene naslednje naloge:

- Vsebinsko in operativno vodenje, vključno s pripravo letnega načrta in letnega poročila.
- Zagotavljanje pravilnega delovanja portala.
- Uredništvo portala.
- Organiziranje in izvajanje usposabljanja za vnašalce vsebin.
- Organizacijski razvoj.

- Pripravo razvojnih dokumentov, spremljanje razvoja spletnih storitev, vpeljevanje novih rešitev in storitev.
- Promoviranje portala.

Operativno delo na portalu opravlja uredniški odbor, ki je sestavljen iz po enega predstavnika vsakega pogodbenega partnerja. Predstavnika v uredniški odbor imenuje direktor oziroma predsednik pogodbenega partnerja. Funkcije, delovanje, pravice in obveznosti uredniškega odbora so določene v dokumentu Smernice za delo uredniškega odbora portala slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si.

Januarja 2026 so uredniški odbor sestavljali naslednji člani:

- Anka Rogina (glavna urednica), Mariborska knjižnica
- Primož Potočnik (namestnik glavne urednice), Knjižnica Ivana Potrča Ptuj
- Lucija Kardoš, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota
- Petra Kovič, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
- mag. Staša Kumše Kastelic, Mestna knjižnica Ljubljana
- Neža Molnar, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem
- Lea Očko, Osrednja knjižnica Celje
- Manja Pergar, Goriška knjižnica Franceta Bevka
- mag. Igor Podbrežnik, Združenje splošnih knjižnic
- Urška Špende, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper
- Jana Zeni Bešter, Mestna knjižnica Kranj

4. Operativni načrt dela za 2026

Upravljanje portala v letu 2026 bo zajemalo naslednje aktivnosti:

- priprava letnega načrta dela in poročila o delu;
- komunikacija z vzdrževalcem portala (Truecad d.o.o.), uredniškim odborom, nadzornim svetom in partnerji;
- administrativna in računovodska podpora upravljanju in delovanju portala;
- promocija portala na območnem in nacionalnem nivoju.

Načrtovane aktivnosti za zagotavljanje neprekinjenega in kvalitetnega delovanja portala:

- spremljanje, priprava in dnevne objave aktualnih, strokovnih in družbenih dogodkov;
- sprotno dopolnjevanje vsebin na posameznih straneh (npr. novice na posameznih področjih);
- redno vzdrževanje in posodabljanje strani, prevedenih v angleščino
- redna optimizacija delovanja portala in optimizacija dostopnosti portala za uporabnike z oviranostmi (v skladu z Zakonom o dostopnosti spletišč);
- permanentno delovanje uredništva: dnevno spremljanje vsebin na portalu, opozarjanje in svetovanje v primeru napak, sodelovanje urednikov in medsebojna pomoč pri vnosu in oblikovanju vsebin ter pri uporabi novosti; delovanje v ožjih delovnih skupinah, po potrebi tudi v živo; predvidevamo vsaj en sestanek uredniškega odbora v živo, ostala komunikacija bo potekala po e-pošti ali preko platforme ZOOM;

- redno posodabljanje dokumenta Opis portala Knjižnice.si;
- trajna, sistematična promocija vseh segmentov portala;
- trajno povezovanje z drugimi portali, ki delujejo v okviru OOK (Kamra, Dobre knjige, Obrazi slovenskih pokrajin);
- sodelovanje z nacionalno koordinacijo OOK pri krepitevi promocije dela OOK in omogočanju pretoka strokovnih informacij ter podpora strukturiranemu načrtu promocije OOK
- spremljanje statističnih podatkov o uporabi portala (Google analytics).

Načrtovane spremembe in dopolnitve portala:

V letu 2026 načrtujemo večje posodobitve portala. Želimo sodoben portal, ki bo privlačen tako vsebinsko kot tudi vizualno.

S tehničnega vidika načrtujemo:

- Prehod na najnovejšo verzijo WordPress-a.
- Uporabo pripomočkov umetne inteligence za optimizacijo spletne strani (SEO), za optimizacijo vsebin (velikost slik, opisi slik, opisi dokumentov), dodajanje metapodatkov na straneh za boljši priklic in optimizacijo hitrosti nalaganja vsebin.
- Vključitev pripomočkov umetne inteligence v obliki klepetalnih robotov (chatbot) in možnost strojnega prevajanja v več tujih jezikov.
- Trajni zahtevi sta tudi čim večja prilagodljivost za mobilne naprave in ustrezanje Zakonu o dostopnosti spletišč.

Vsebine na portalu želimo čim bolj približati splošnemu uporabniku knjižnic, zato nameravamo poudariti storitve, ki jih knjižnice ponujamo svojim članom oz. uporabnikom. Načrtujemo prikaz storitev na tri načine:

- vse storitve, ki jih ponujajo vse knjižnice,
- storitve, ki jih ponuja posamezna knjižnica
- knjižnice, ki ponujajo posamezno storitev

Obstoječe vsebine na portalu bomo reorganizirali tako, da bodo dostopne čim bolj intuitivno, s čim manj kliki, kar pomeni, da bodo vsebine organizirane v čim manj hierarhičnih nivojev in da bodo pregledne na vseh vrstah mobilnih naprav.

Uredniški odbor portala je v drugi polovici leta 2025 pripravil idejne predloge za posodobitve. Svoje predloge smo predstavili vzdrževalcu portala in pridobili njegovo ponudbo. Ponudba vsebuje tudi opcijske module, zato se vrednost ponudbe glede na izbrani modul giblje med 13.908 € in 23.668 €.

Po odločitvi o sprejemu ponudbe in pred začetkom izdelave nove verzije bo uredniški odbor vzdrževalcu podal natančne specifikacije za posamezne segmente portala. Po tem, ko bo vzdrževalec pripravil novo verzijo portala, bodo uredniki to verzijo najprej testirali, nato pa dokončno posodobili posamezne vsebine. Načrtujemo, da bo testna verzija portala pripravljena v prvi polovici leta, prenovljen portal pa bo zaživel do konca leta 2026. V vmesnem času bo javnosti na voljo obstoječa verzija portala, na kateri bomo vsebine seveda sproti dopolnjevali.

Sodelovanje pri aktivnostih, ki jih izvaja nacionalna koordinacija OOK:

Predvideno je bilo, da bo v letu 2026 v okviru nacionalne koordinacije OOK ustanovljena Delovna skupina za ločeno financiranje portalov. Uredništvo portala Knjižnice.si in njegova glavna urednica so nameravali aktivno sodelovati pri delu te skupine, vendar pa je bilo v okviru Neposrednega poziva k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne splošne knjižnice s strani Ministrstva za kulturo zagotovljenih manj sredstev, kot je bilo načrtovano. Ustanovitev delovne skupine je bila zato preklicana.

Načrtovani cilji v letu 2026:

- Prenovljen portal bo zaživel do konca leta 2026.
- V letu 2026 bo na portalu objavljenih 100 objav strokovnih dogodkov, aktualnih dogajanj in novosti, to je 10% več kot v letu 2025.
- Število uporabnikov, ki so se prijavi na obveščanje preko e-novic, bo do konca leta znašalo vsaj 300, to je 10% več kot v letu 2025.
- Število uporabnikov portala, merjeno z orodjem Google analytics, se bo povečalo za 10% glede na število uporabnikov v letu 2025.
- Število ogledov strani, merjeno z orodjem Google analytics, se bo povečalo za 10% glede na število ogledov strani v letu 2025.

Vzdrževanje in gostovanje portala

Vzdrževanje portala v skladu s Pogodbo o vzdrževanju spletnega portala slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si izvaja podjetje Truecad d.o.o.

Mesečni strošek vzdrževanja se bo zaradi prenove in novih vključenih funkcionalnosti (uporaba umetne inteligence) zvišal na 300,00 € brez DDV. V letu 2026 načrtujemo stroške osnovnega vzdrževanja v višini 4.392,00 € z DDV.

Portal gostuje na strežnikih Arnes. S pomočjo vzdrževalca portala bomo sproti izvajali posodobitve, ki bodo zagotovile stabilno delovanje in hitrejši odziv pri iskanjih po portalu.

Finančno poslovanje

Od leta 2021 dalje na osnovi Pogodbe vsa sredstva za vzdrževanje ter za upravljanje, urejanje in razvoj portala načrtuje Mariborska knjižnica v okviru Neposrednega poziva k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne splošne knjižnice Ministrstva za kulturo. Na osnovi dogovora med uredništvu vseh portalov, ki jih upravljajo splošne knjižnice, bomo v letu 2026 v okviru neposrednega poziva načrtovali tudi stroške prenove portala v višini 20.000 €.

Iz prejetih sredstev za upravljanje, urejanje in razvoj bomo pokrili stroške dela ter programske in materialne stroške. Stroške prenove portala bomo poravnali iz dodatno prejetih namenskih sredstev.

Finančni načrt

Odhodki	(v evrih)
Stroški vzdrževanja	4.400
Stroški prenove portala	20.000
Stroški dela upravljalca portala za izvedbo s Pogodbo opredeljenih nalog	5.600
Odhodki skupaj	30.000
Prihodki	
Sredstva Ministrstva za kulturo po <i>Neposrednem pozivu k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne splošne knjižnice</i>	30.000
Prihodki skupaj	30.000

5. Načrt dela za obdobje 2026 – 2031

V naslednjem petletnem obdobju si bo uredništvo portala prizadevalo, da bo portal v javnosti prepoznan kot osrednja informacijska točka o delovanju splošnih knjižnic, tako za uporabnike kot strokovno javnost in druge zainteresirane javnosti, tako doma kot v tujini. V ta namen bo uredniški odbor portala skrbel za sprotno spremljanje dogajanja na področju splošnega knjižničarstva in redno posodabljanje vsebin portala.

Posodobitev, ki jo načrtujemo v letu 2026 bo uporabnikom omogočila še lažji priklic vsebin in boljši vpogled v širok nabor storitev splošnih knjižnic in tako knjižnice bolj približala uporabnikom.

V letih 2026 do 2031 si bomo prizadevali za:

- oblikovanje, pripravo in vnos novih vsebin
- dopolnjevanje in potrebno preoblikovanje obstoječih vsebin po posameznih tematskih področjih
- čim boljši prikaz in promocijo delovanja splošnih knjižnic z namenom povečanja zavedanja o socialni, izobraževalni, kulturni, itd. vlogi splošnih knjižnic v javnosti
- ponudbo vsebin, ki bodo podpirale strokovni napredek splošnih knjižnic in knjižničarjev
- permanentno optimizacijo delovanja portala
- izboljšanje delovanja iskalnika
- povezovanje z drugimi portali, ki delujejo v okviru OOK (Kamra, Dobre knjige, Obrazi slovenskih pokrajin)
- čim bolj učinkovito promocijo portala.